

PÄÄKIRJOITUS



Kaksi paria hyviä kulmahampaita ja yksi kortti on ok

Kaikki yhden kortin varaan?

Jukka Muhonen

Osana kalastuslain uudistushanketta pohditaan mallia, jolla kalatalouden perusrahoitus jatkossa turvataan. Loppusuoralle ovat selvinneet ns. "budjettimalli", "yhden kortin malli" ja nykyisen järjestelmän parantaminen.

Nykyinen kahteen erilliseen korttiin perustuva järjestelmä on asiakkaalle turhan hankala. Se aiheuttaa sekaannusta ja ongelmia, vaikka maksamista helpotettaisiinkin. "Budjettimallissa" luovuttaisiin erillisestä maksusta, ja tarvittavat määrärahat otettaisiin suoraan valtion talousarvioon. Mallilla on kiistatta puolensa, mutta myös muutama paha sudenkuoppa. Ainakin nykyisen taloustilanteen vallitessa on vaikea turvata rahoituksen säilyminen ja jopa riski väheneen on todellinen.

Rahaa kuitenkin tarvitaan. Ennen kaikkea sitä tarvitaan vapaa-ajankalastuksen edistämiseen. Rahoitusta vaativat myös kalavesien käytön ja hoidon suunnittelu, seuranta ja valvonta sekä uhanalaisten kalakantojen hoito. Elinkeinoilla on EU- tukijärjestelmänsä, mutta vapaa-ajankalataloudelle sellainen pitää järjestää kansallisella lailla.

Vapaa-ajankalatalouden rahoituksen turvaamiseksi "yhden kortin" malli tuntuu

hyvin houkuttelevalta. Maksuvelvollisia olisivat kaikki 18 vuotta täyttäneet. Onkiminen ja pilkkiminen säilyisivät jokamiehenoikeutena. Kortin maksajat saisivat oikeuden viehekalastukseen koko maassa - tietenkin lukuun ottamatta erityiskalastuskohteita.

Malli olisi erittäin asiakaslähtöinen ja selkeä. Vaihtoehtoina voisivat olla vuosi- ja viikkomaksu. Maksutapoja voisi kehittää niin, että kortin voisi ostaa R-kioskista, netistä tai kännykällä.

Olennaista on maksun oikea hinnoittelu. Jos vuosimaksun hinta olisi 30 - 35 euroa, kertyisi rahaa arviolta 15 - 17 miljoonaa euroa. Tämä on kaksi kertaa kalastuksen hoito- ja viehekalastusmaksujen nykyinen kertymä.

"Yhden kortin mallia" on arvosteltu sillä perusteella, että maksu ei kannusta kalastamaan. On myös esitetty, ettei viehekalastusoikeutta pidä "pakkomyydä" niille, jotka eivät sitä tarvitse.

Tämä tuntuu turhalta marinalta. Kolmen kymppin maksuun ei kenenkään kalastuskaada. Entä millä perusteella kasvava eläkeläisten joukko pitäisi vapauttaa maksusta, kun suurin osa ikäihmisistä tuntuu itse pitävän sitä järkevänä ja oikeudenmukaisena?

Osakaskuntien sääntöjen hyväksyminen siirtynyt elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta aluehallintovirastoille

JARI PELKONEN

Eduskunta on keväällä hyväksynyt lainmuutoksen, jonka mukaan yhteisten vesialueiden osakaskuntien säännöt siirtyvät Aluehallintovirastojen (AVI) hyväksyttäväksi. Muutoksen voimaantuloajankohta on toistaiseksi auki, mutta syyskuun alusta on puhuttu. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Kanta- ja Päijät-Hämeen säännöt toimitetaan jatkossa Etelä-Suomen AVI:lle ja Pirkanmaan säännöt Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:lle.

Muutosta on hämmästely useammasakin ELY:ssä ja AVI:ssä, sillä yhteisten alueiden toiminta painottuu vesialueille ja sitä kautta kalastukseen. Osakaskuntien sääntöjä lukuun ottamatta muita kalastusasioita hoitavat edelleen ELY-keskuksiin sijoitetut kalatalousryhmät. Mikäli asiaan saadaan kesän aikana lisäselvyyttä, tiedotetaan siitä erikseen tai viimeistään seuraavassa Uutisrityksessä.



Löytyykö Hämeestä lisää kalankasvatukseen ja ammattikalastukseen soveltuvia vesiä?

Sijainninhjaussuunnitelmat valmistuivat

TEKSTI: JORMA KIRJAVAINEN, KUVA: VESA LEHTIMÄKI

Hämeen ELY-keskuksen kalatalousryhmän sai keväällä valmiiksi vesiviljelyn sijainninhjaussuunnitelman ja ammattikalastuksen vesienkäyttösuunnitelman. Suunnitelmien laadinta sisältyy toimenpiteinä valtioneuvoston periaatepäätökseen kansallisesta vesiviljelyohjelmasta 2015, sekä maa- ja metsätalousministeriön vahvistamaan kansalliseen ammattikalastusohjelmaan 2015. Tavoitteena on parantaa kalatalouden alkutuotannon mahdollisuuksia ohjaamalla vesiviljelyä siihen parhaiten soveltuville vesialueille ja ammattikalastusta sinne, missä on käytettävissä tarkoitukseen soveltuvia vajaan hyödynnettyjä kalavaroja.

Suunnitelmat on laadittu ELY-keskuksen johdolla siten, että suunnitteluun on otettu mukaan kaikki keskeiset alan toimijat. Suunnittelualue kattaa Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnat. Laajan lausuntokierroksen jälkeen suunnitelmiin tehtiin tarkentavia korjauksia.

Vesiviljelyä ohjataan kiertovesitekniikkaan

Vesiviljelyn tarpeisiin liittyen kysyttiin suunnittelualueella toimivilta ympäristöluvan

saaneilta vesiviljely-yrityksiltä lähitulevaisuuden kehitysnäkymiä. Lisäksi käytiin läpi elinkeinokalatalouden rakennetukea hakevien yritysten kehittämissuunnitelmat. Selvitysten perusteella suunnittelualueen vesiviljely-yrityksillä ei ole halukkuutta siirtyä nykyisiltä tuotantopaikoilta muualle. Yhtä lukuun ottamatta heillä ei ollut myöskään halukkuutta lisätä tuotantoa nykyisellä paikalla. Tehtyjen selvitysten perusteella Hämeen ELY-keskuksen alueella ei ole sellaisia vesialueita, joissa voidaan harjoittaa laajamittaista ruokakalankasvatusta nykyisin käytössä olevilla menetelmillä.

Alueen reittivedet ovat pääosin suhteellisen pienialaisia ja varsin runsaan väkitoisuuden ja vapaa-ajan asutuksen käytössä: Hämeen ELYn toimialueella kalastaa lähes 400 000 vapaa-ajankalastajaa. Suuri osa reittivesistä on jo nykyisellään kuormitettuja. Sellaisia virtavesiä, joissa laimentumisolosuhteet olisivat erityisen hyvät, on vähän. Alueella jo olevien laitosten alapuolisilla vesialueilla ilmenee selviä rehevöitymishaittoja. Edellytyksiä myöskään näiden laitosten tuotannon merkittävään lisäykseen ei ole ilman poistovesien käsittelyn tehostamista. Mikäli uoma-allas- tai verkkokassitekniikka

kehitty vähemmän kuormittavaksi, on sijainninhjusta mahdollista tarkistaa.

Suunnittelualueelle soveltuvat parhaiten ravunviljely, luonnonravintolammikoissa tapahtuva kalanpoikastuotanto sekä kiertovesi- tai muuhun kehittyneeseen tekniikkaan perustuva ruokakalan kasvatusta. Ottaen huomioon ohjauksiteerit ja alueen erityispiirteet, voidaan Hämeen ELYn kalatalousryhmän toimialueella lisättäväksi laitospaasiteetiksi hyväksyä vain kiertovesitekniikalla toimivat tai vastaavaan jätevesien käsittelytehoon yltävät kasvatustekniikat. Kiertovesitekniikkaa ei kuitenkaan edellytetä laitoksilta, jotka toimivat hautoamoina ja starttivaiheen pienpoikaskasvatamoina.

Ammattikalastajille lisää pyyntivesiä

Ammattikalastuksen vesienkäytönsuunnittelua varten käytiin läpi kalastusalueiden voimassa olevat käyttö- ja hoitosuunnitelmat, aiemmat ammattikalastusta koskevat selvitykset, sekä selvitettiin ammattikalastuksen alueellisia edellytyksiä kalastusalueille ja alueen ammattikalastajille lähetetyin postikyselyin. Taustatietojen perusteella ammattikalastukseen soveltuvat järvet pisteytettiin Maa- ja metsätalousministeriön asettaman ammattikalastuksen kehittämissuunnitelman määrittelemillä kriteereillä. Pisteytyksen jälkeen vesistöt, joissa on edellytyksiä ammattimaiselle pyynnille, valittiin kalastusalueittain. Pääsääntöisesti parhaat edellytykset ammattikalastukselle ja ammattikalastuksen lisäämiselle ovat suurimmilla reittivesillä, erityisesti suurimmilla selkälakeilla. Suurella osalla ammattikalastukseen sopivista vesialueista harjoitetaan jo ammattimaista kalastusta ja ravustusta. Suunnitelman selvitysten perusteella lähes kaikilla kalastusalueilla on myös vesialueita joissa ammattikalastusta voidaan lisätä.



Hämeen ja Pirkanmaan harvalukuiset ammattikalastajat tavoittelevat pääasiassa muikkuja, kuhia ja täplärapuja. Siikoja saadaan lähinnä sivusaaliina.

Hyvä hanke, mutta rahat eivät riitä

Kannattaisiko tämä vaihtoehto tarkistaa?

TEKSTI: ARI LINDQVIST, HÄMEEN ELY-KESKUS

Kalastusalueet ja muut kalastuksen ja kalatalouden kehittämisen parissa toimivat ovat tottuneet hakemaan rahoitusta hankkeilleen kalastuskorttivarjoista tai Euroopan kalatalousrahastosta (EKTR). Nämä ovatkin yleensä ne luontevimmat tahot tälle toiminnalle.

Joskus kannattaa kuitenkin selvittää, olisiko Manner-Suomen maaseutuohjelma käypä vaihtoehto. Tästä ohjelmasta rahoitusta myöntävät ELY-keskukset ja paikalliset toimintaryhmät (Leader -ryhmät). ELY-keskukset myöntävät rahoitusta yleensä isoille laaja-alaisille ja toimintaryhmät pienemmille paikallisille hankkeille. Alla on pääsääntöisesti toimintaryhmien rahoitusvaihtoehtoista, mutta samoja periaatteita sovelletaan haettaessa tukea myös ELY-keskukselta.

Tukea myönnetään yleishyödyllisiin kehittämissankkeisiin ja investointeihin. Tukitaso voi olla kohdallisen korkea: kehittämissankkeissa enintään 90 % (joskus jopa 100 %) ja investoinneissa enintään 75 %. Tärkeää näissä hankkeissa on, että hyöty ei kohdistu pieneen asukkaiden tai yritysten ryhmään. Lisäksi tukea voidaan myöntää yrityshankkeisiin.

Hakijana voi olla esimerkiksi rekisteröity yhdistys, osakaskunta, säätiö, kunta – lakitekstin termejä käyttäen julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö tai joskus luonnollinen henkilö.

Kehittämissankkeissa suunnitellaan, kehitetään, edistetään, parannetaan, toteutetaan – tehdään siis kaikkea sellaista enemmän ja vähemmän henkistä työtä maaseudun parantamiseksi. Aiheena voi olla vaikkapa palvelujen parantaminen, viihtyisyyden lisääminen, kulttuuriperinnön säilyttäminen, matkailun edistäminen jne.

Yleishyödyllisissä investointihankkeissa sen sijaan rakennetaan, korjataan tai hankitaan tiloja, koneita ja rakennelmia. Mahdollisia ovat myös pienimuotoiset tie-, vesihuolto- ja tietoliikenneverkkojen investoinnit. Toimintaryhmät ovat rahoittaneet esimerkiksi yhteisien kokoontumistilojen rakentamista tai kunnostusta, veneiden vesillelaskupaikkojen rakentamista, laavuja ja grillikatoksia. Listasta tulisi pittää, jos siitä tekisi täydellisen.

Jokainen toimintaryhmä on laatinut oman kehittämissankelman ja määrittäneet rahoituksensa painopisteet, joten linjaukset voivat poiketa naapuriryhmän linjauksista.

Eri toimintaryhmien valintakriteerit voi tarkistaa seuraavista linkeistä: **Päijänne-Leader ry** (Asikkala, Padasjoki, Sysmä, Hartola, Heinola, Pertunmaa) www.paijanne-leader.net

ETPÄHÄ ry (Hämeenkoski, Kärkölä, Hollola, Orimattila, Nastola) www.etpaha.fi

LounaPlussa ry (Tammela, Forssa, Jokioinen, Ypäjä, Humppila) www.lounaplussa.fi

Linnaseutu ry (Hattula, Hämeenlinna, Janakkala) www.linnaseutu.fi

EMO ry (Riihimäki, Loppi, Hausjärvi, Hyvinkää, Nurmijärvi, Tuusula, Järvenpää, Vantaa) www.emory.fi

Joutsenten reitti ry (Huittinen, Hämeenkyrö, Punkalaidun ja Sastamala) www.joutsentenreitti.fi

Kantri ry (Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi sekä Nokian ja Tampereen maaseutualueet) www.kantriry.fi

Pirkan Helmi ry (Akaa, Kylmäkoski, Urjala, Valkeakoski) www.pirkanhelmi.fi

PoKo ry (Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat ja Ylöjärveltä ent. Kurun kunnan alue) www.pokory.fi

Pomoottori ry (Juupajoki, Kuhmalampi, Luopioinen, Längelmäki, Orivesi, Pälkäne ja Sahalahti) www.pomoottori.fi

V. Hukkanen Oy - Vuoden 2010 kasvuyritys

JUKKA MUHONEN

Sastamalassa toimiva V. Hukkanen Oy valittiin vuoden 2010 parhaaksi kasvuyritykseksi tuotantoyritysten sarjassa. Kilpailun järjesti Ernst & Young/Suomi. 1970-luvulla alkanut pienimuotoinen kalansavustus on vähitellen laajentunut niin, että nykyisin V. Hukkanen Oy on yksi Suomen merkittävimmistä kalanjalostusyrittäjistä. Hämeen ELY-keskus on osaltaan tukenut yrityksen kehittämistä kalatalouden rakennetuella.

Lisätietoa <http://www.ey.com/FI/fi/Newsroom/PR-activities/Articles/Ernie>.

Tulvariskit arvioitiin

TEKSTI: REIJO SEPPÄLÄ HÄMEEN ELY-KESKUS

KUVA: KARI RAUTAKOKKO



Tulvaherkkä Vantaanjoki ei vuonna 2004 mahtunut uomaansa. Riihimäellä kastui moni kellari.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on arvioinut tulvariskit Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen alueilla. Arvioinnissa löytyi yksi alue, jolla veden noususta aiheutuva riski voi olla merkittävä. Maa- ja metsätalousministeriö nimeää tulvariskialueet ELY-keskuksen ehdotuksen perusteella.

Vantaanjoen varrelta merkittäväksi tulvariskialueeksi ehdotetaan Riihimäen keskustaa erityisesti Peltosaaren ja Uhkolan alueella. Lisäksi Herajoen vedenottamo ja jäteveden puhdistamo ovat vaaravyöhykkeellä. Alueella, jolle harvinainen tulva voi nousta, asuu noin 2800 asukasta.

Merkittävien tulvariskialueiden lisäksi ELY-keskus on tunnistanut 7 muuta mahdollista kohdetta, joilla tulvista aiheutuu vähäisempää vahinkoa. Nämä alueet ovat Sysmän keskusta (Päijänne), Padasjoella Kirkkojoken ranta, Asikkalan Saittanniemen teollisuusalue (Vesijärvi), Lahdessa Polttimon teollisuusalue (Vesijärvi), Hollolassa Siikaniemen jäteveden puhdistamo (Vesijärvi), Lahdessa Oksasen alue (Porvoonjoki) ja Riihimäellä Hirvijärven koillisranta. Myös näillä alueilla voidaan suunnitella vahinkojen estämistä

Tiukka turvekokous Hartolassa

TEKSTI JA KUVA: VESA LEHTIMÄKI

Hartolan Tainionvirran rannalla sijaitseva Gasthaus Koskenniemen lomakylän sali pullisteli suivaantunutta kansaa tammikuun puolivälissä. Väenpaljouden takasi kuuma aihe, turvetuotanto. Yleisötapahutman isäntänä oli kokouspaikan lomakyläyrittäjä Tuomo Piipari. Puheenjohtajana toimi Kalevi Puukko Hirvensalmelta ja sihteerinä joutsalainen Ulla-Maija Heikkonen. Salin tunnetuin persoona oli entinen valtionvarainministeri ja nykyinen ympäristöaktivisti Iiro Viinanen. Edellä mainittujen lisäksi lähes kaikki muutkin osanottajat olivat viettäneet ainakin kesäään turvevesien vaikutuspiirissä. Tilaisuuden rohkein, mutta yksinäisin mies oli Vapon edustaja Tarmo Leikas. Epätasaisesta asetelmasta huolimatta kokous ei halunnut kieltää turvetuotantoa, vaan saada kuriin siitä aiheutuvat vesistö-, pöly- ja muut haitat.

Kokouspaikan valinta ei ollut sattuma vaan tapaamisen yhtenä tavoitteena oli vaikuttaa Hartolan Isosuon turpeennoston aloittamiseen sekä jo vuosia toimineen Jaakkolansuon luvittamiseen. Näitä koskeva hakemus on aluehallintoviraston käsiteltävänä. Aivan Hartolan kirkonkylän kupeseen ulottuvien tuotantoalueiden sijainti onkin mahdollisimman onneton sillä valumat ohjautuvat Tainionvirran latvoille. Toistaiseksi kirkasvetinen ja pari vuotta



Turvetuotannosta puhuttaessa Hartolan kalastusalueen hallituksen puheenjohtajan Markku Salmisen katse terästyy samanlaiseksi kuin taistelulentäjillä.

sitten kunnostettu Tainionvirta on tunnettu kalastuskohde sekä taimenten lisääntymisalue. Jo nykyisin on helppo huomata kiintoainetta kertyvän jokeen. Ilmiöllä on runsaasti todistajia sillä paikallinen kalavä-

ki näytti edelliskesänä televisiossa oikein housunpunnit käärittynä miten pohja pöli-see. Taimenten kannalta vaarana on mädin tukehtuminen hapenpuutteeseen hienoaineksen tukkiessa soran sisään piilotetun

ja vähentämistä yhteistyössä kuntien kanssa. Tietojen tarkentuuessa osa, tai jopa kaikki kohteet saatetaan poistaa lopullisesta ehdotuksesta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen alueella ei ole yhtään merkittävää tulvariskialuetta. Muuksi mahdolliseksi tulvariskialueeksi Pirkanmaan ELY-keskus on nimennyt Vammalan.

Merkittävillä riskialueilla laaditaan tulva-vaara- ja tulvariskikartat, joista selviää, mihin saakka vesi voi nousta ja mille toiminnoille tästä voi aiheutua vahinkoa. Alueille tehdään myös tulvan hallintasuunnitelmat, joissa esitetään toimenpiteet haittojen estämiseksi ja vähentämiseksi.

Hallintasuunnitelmissa tarkastellaan mm. tulvien ennustamista ja niistä varoittamista sekä maankäytön ja pelastustoimien suunnittelua. Lisäksi selvitetään tarve ja mahdollisuudet esimerkiksi tulvavesien pidättämiseen, säännöstelyn muuttamiseen tai perkauksiin ja pengerryksiin ottaen huomioon myös vesienhoidon tavoitteet. Suunnitelmia valmistelemaan nimetään tulvaryhmät.

Alustava arviointi ja ehdotukset merkittäviksi tulvariskialueiksi on tehty vuonna 2010 voimaan tulleen tulvariskilain mukaisesti.



Monipuoliset kalastusmahdollisuudet ovat Hämeen ja Pirkanmaan valttikortteja. Siuronkoskella voi kalastaa kuhaa, taimenta ja toutainta tennarit jalassa.

Hämeen maakunnat vapaa-ajankalastuksen kärjessä

mädin. Kalastajia kismittää vesistöjen tummuminen, sillä tällaisia virtoja on eteläisessä Suomessa jo aivan riittävästi. Myös Hämeen ELY-keskuksen lausunnon mukaan Hartolan YVA-selostus jätti epäselväksi purkuojien suulta valuvan hyvin humuspitoisen veden vaikutukset mm. kalastoon.

Keskustelu turpeen tiimoilta jatkuu varmasti sillä uusia lupahakemuksia pukkaa solkenaan. Toivoa sopii, että yksittäisten kohteiden lisäksi viranomaiset ja kansalaiset kantavat huolta myös siitä, ettei suuremmilla vesistökokonaisuuksilla erillishankkeiden yhteisvaikutus katkaise kamelin selkää. Hartolan kokouksessa muotoiltu adressi toimitettiin 18.1.2011 delegaation voimin eduskuntaan. Viestinä oli, että vanhojen tuotantoalueiden kuormitusta on vähennettävä, eikä uusilta alueilta päästöjä enää suvaita. Parannukset on tehtävä tuottajien kustannuksella. Vapon näkemyksen mukaan ongelmia ei juuri ole ja jos on, niitä voidaan edelleen pienentää. Kansaa tuottajien puheet tai edes YVA-selvitykset eivät vakuuta. Viinaseinän liro ilmaisi asian siten, että veden tilan arvioinnissa omat silmät toimivat konsulttien mittareita paremmin. Hartolan lisäksi turvekapinoita on syntynyt ja kytee muuallakin, kuten Puulalla, Saarijärvellä, Kyyvedellä ja Parkanos- sa. Asiassa on lähestytty myös Euroopan parlamenttia.

TEKSTI JA KUVA: HANNU SALO

Kanta-Häme, Päijät-Häme ja Pirkanmaa, Hämeen maakunnat ovat säilyttäneet asemansa vapaa-ajankalastuksen kärki-maakuntina. Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskus selvitti kyselytutkimuksella vapaa-ajankalastuksen määrää ja laatua Suomessa. Kyselyn tulokset julkaistiin keuhällä 2011.

Selvityksen mukaan eniten Suomessa kalastetaan Hämeen maakunnissa, Varsinais-Suomessa ja Kainuussa. Hämeen maakunnat houkuttelivat kalastuksen pariin 351 000 kalastajaa. Tämä on 18 % kaikista Suomen kalastajista. Hämeen vedet houkuttelevat kalastajia myös muualta Suomesta. Selvityksen mukaan 65 000 kalastajaa tulee Hämeen vesille maakuntien ulkopuolelta.

Vapaa-ajankalastuksen pyyntipäiviä kertyy eniten Tampereen lähivesillä. Näsijärvi, Tampereen Pyhäjärvi ja Längelmävesi ovat erittäin suosittuja kalavesiä. Näille vesille on yhteistä, että niissä on hyvät kalakannat ja hyvin järjestetty kalastuslupien myynti. Lisäksi ne sijaitsevat suurten asutustaajamien tuntumassa. Mutta

suosittuja kalavesiä löytyy myös muulta, esimerkiksi Virtain, Ruoveden, Hartolan ja Hauhon vesillä kalastetaan paljon.

TOP-5. Pyyntipäivien määrä (RKTL, tutkimuksia ja selvityksiä 1/2011).

Sijointus	Kalastusalue	Pyyntipäivät
1	Etelä- ja Keski-Päijänne	547313
2	Längelmävesi	490134
3	Näsijärvi	426556
4	Ruovesi-Kuorevesi	393529
5	Hauho	299543

Näsijärvi on erityisesti viehekalastajien suosiossa kun taas verkkokalastajat näyttävät suosivan Längelmävetä ja Etelä- ja Keski-Päijännettä. Verkkokalastusta harrastetaan paljon myös Kukkiän ja Näsijärven kalastusalueiden vesillä. Pilkintä ja onginta ovat vilkkainta Tampereen lähivesillä ja Päijänteellä.

Kaiken kalan ja kansan Kuokkalankoski

TEKSTI: MIKA TUOMI, VALOKUVAT: MIKA TUOMI JA VESA LEHTIMÄKI

Olisipa Lempäälän Kuokkalankoski ollut yhtä hienossa kunnossa kuin nyt, silloin kun olin nuori. Aloitin kalastuksen asuessani Lempäälässä 1980-luvulla. Matka koskelle oli lyhyt ja kalastus kuului lähes jokaisen kesäpäivän ohjelmaan. Saaliiksi nousi peruskaloja kuten haukia, ahvenia, särkiä ja lahnoja. Kalaa tuli hyvin ja määrä korvasi laadun. Muistan myös hyvin lähes mustat hauet. Ilmiön syyksi epäiltiin paperiteollisuuden jätevesiä. Vuoden 1988 kesällä sain Herralankoskesta ensimmäisen taimeni, joten parempaan suuntaan oltiin menossa. Kalastus nuoruusvuosina oli lähinnä mato-ongintaa sekä virvelöintiä vaapuilla ja lusikoilla. Perhokalastuksen aloitin 1985. Muita kalastajia kävi tuolloin Kuokkalassa melko vähän ja suosituin väline oli mato-onki.

Mutta mikä on tilanne nykyisin?

Kuokkalankoskella on tapahtunut todella paljon. Ensiksi vedet ovat puhdistuneet. Toiseksi Ahtialanjärven ja Kirkkojärven välisiä koskipaikkoja on kunnostettu. Kaiken kruunaa hyvä kalastuksen järjestely ja hoito, joista vastaa Kuokkalan - Kuljun kalastuskunta. Voidaan puhua melkein päsaalisvarmasta paikasta. Koskiin istutetaan kirjolohta, taimenta ja jonkin verran harjusta sekä ylä- ja alapuolisiin reittivesistöihin istutetaan siikaa. Lisäksi koskiin on istutettu aikaisempina vuosina nieriää. Ja nousee alueelta muutakin kalaa, toukokuun alussa

koskiin vaeltavat suurin joukoin toutaimet ja kesäkuussa kuhat. Viime vuoden huhtikuussa saatiin saaliiksi 6185g painanut toutain, joka on tällä hetkellä Suomen suurin vapavälinein pyydetty toutain. Huhujen mukaan olisi saatu vielä isompikin, mutta tätä kalaa ei löydy muualta kuin kalamiesten jutuista. Tänä vuonna on saatu jo yli 5 kilon toutaimia ja isoimmat ovat katkoneet siimoja, joten eiköhän se Suomen ennätystoutain tänäkin vuonna napata Kuokkalan alueen vesistä.

Kuokkalankoskelle on helppo mennä

Alueella on neljä koskea. Kuokkalankoski, Välikoski, Hakkarinkoski ja Herralankoski. Pysäköintialueet ovat kunnossa ja koskissa riittää kalastettavaa useita satoja metrejä. Lupia alueelle myy Neste Lempäälä Pirkkalantie, Villa Hakkarin, Sportia Matti, Prisma Info Ideapark ja Sportia-Pekka Tampereella Lielahdessa. Vuorokausihinta on 10 €, viikolupa 30 € ja vuosilupa paikkakuntalaiselle 60 € ja ulkopaikkakuntalaiselle 90 €. Saalisikiintiö on kolme lohikalaa vuorokaudessa ja 15.4. – 31.5. kaksi kuhaa. Alueella voi kalastaa koko vuoden, pois lukien 11.9 – 15.11. koskevan rauhoitusajan.

Paras sesonki suurtoutaimelle alkaa keväällä vapun tietämillä, vaikka kyllä toutainta saadaan koskista koko kesän. Kuha nousee kesäkuun alusta aina syksyyn ja istutusten myötä lohikaloja on tarjolla ympäri vuoden. Vieheeksi kannattaa valita



Kirjoittaja Mika Tuomi päivittää mm. istutusrekisteriä ja kartoittaa koskikalastuskohteita tämän vuoden loppuun saakka Hämeen ELY-keskuksen kalatalousryhmässä.

pääsääntöisesti vaappu. Perhorintamalla toimivat erilaiset streamerit, tinselit ja leechit. Ja kaikki kalastajathan sen tietävät, että pyytämättä sitä kalaa ei saa ja rannalle kalat eivät itsekseen tule. Tulevaisuudelta odotan, että kunnostuksissa tehdyt poikastuotantoalueet tuottaisivat kalastajille alueella syntyneitä luonnonkaloja – myös taimenia. Lisätietoja Kuokkalankosken alueesta ja säännöistä löytyy netistä sivuilta www.kuokkalankosket.net



Toutaimet läjäyttelevät usein mahtavasti pyrstöään Herralankosken mietovirtaisessa alaossa.



Vaikka toutaimella ei ole hampaita, on se oikea salakkaimuri.

Kalastuksen valvonta muuttuu - kaikki joutuvat kokeeseen

TEKSTI JA KUVA: VESA LEHTIMÄKI

Huhtivaaleja edeltäneen eduskunnan päätöksen mukaisesti kalastuksen uudet valvontapykälät astuvat voimaan 1.4.2012. Nykyiset valvojat voivat harjoittaa toimintaansa 31.9.2012 saakka. Muutos on ensimmäinen osa vireillä olevaa kalastuslain kokonaisuudistusta. Muilta osin kalastuslain käsittely siirtyi nykyisille kansanedustajille. Valvontaa koskevat muutokset haluttiin korjata ensimmäisenä, koska laki ei joiltakin osin täyttänyt perustuslain vaatimuksia ja oli ongelmallinen kansalaisten oikeusturvan kannalta. Uudistuksen pää tavoitteena on valvojien aseman selkeyttäminen ja koulutustason nostaminen. Ensi keväänä voimaantulevan lain keskeiset määräykset ovat seuraavat:

Kaikki seisovat pyydykset on merkittävä siten, että ne ovat selvästi muiden vesistöissä liikkuvien havaittavissa. Pyydyksiin tulee merkitä pyydysten asettajan nimi ja yhteystiedot sekä pyydysmerkki, jos sellainen on käytössä. Tiedot on oltava nähtävissä pyydystä nostamatta. Merkinnästä annetaan tarkempia säädöksiä astuessa.

- Alamittainen, rauhoitettu tai kielletyllä tavalla saatu kala tai rapu on välittömästi laskettava takaisin veteen elävänä tai kuolleena.
- Jokaisen valvojan on läpäistävä ELY-keskuksen järjestämä kalastuksenvalvontakoe. Hyväksytyt kokeen jälkeen ELY-keskus antaa hakemuksesta valvojakortin- ja tunnuksen jotka ovat voimassa kymmenen vuotta.
- Kalastuksenvalvojan koetta edeltää koulutus. Koulutuksen vaihtoehtona on muu riittävä perehtyneisyys kalastuksenvalvontaan. Koulutuksen sisällöstä

ja kalastuksenvalvojan kokeesta tullaan antamaan asetus.

- Valvojalla on aina oltava vesialueen omistajan, kalastusoikeuden haltijan tai kalastusalueen valtuutus. Kalastusalueen asettamalla valvojalla on oikeus valvoa määräysten noudattamista koko kalastusalueella omistusrajoihin katsomatta.
- Valvojalla on oikeus tarkastaa vedessä, kalastusveneessä, rannalla tai varastossa oleva pyydys ja saalis. Laittomia pyydyksiä ei saa enää hävittää tai venettä takavarikoida. Lunastusmaksukin jää historiaan.
- Vesialueen omistajien, elleivät he itse ole hyväksytyt valvojia, valvontaoikeudet kaventuvat. Kalastajalla ei ole enää velvollisuutta näyttää kalastuslupaansa vesialueen omistajalle. Omistaja voi tarkastaa onko pyydyksessä tarvittavat merkit, mutta talteenotto voidaan tehdä ainoastaan siinä tapauksessa, että pyydyksen asettanutta ei tavoiteta tai tämä ei kehotuksesta huolimatta poista sitä, eikä saatavilla ole hyväksytyn valvojan tai muun viranomaisen apua. Kaikista talteenotoista on aina ilmoitettava poliisille ja talteenotto paikalle on pyrittävä jättämään tiedot pyydyksen poistajasta.
- Kalastukseen käytettävän kulkuvälineen kuljettajalla on velvollisuus pysäyttää kulkuväline merkistä ja valvojalle on annettava tarvittavat henkilötiedot.
- Valvottu voidaan päästää huomautuksella vähäisestä rikkeestä. Valvojilla on velvollisuus laatia ELY-keskukselle tapahtumailmoitukset vuosittain.



Näitähän ei muut nappaa!

Nyppiikö naapurin kalaonni?

Ei huolta, sen voi pilata!

TEKSTI JA KUVA: VESA LEHTIMÄKI

Kalamiehen jos tahtoo pilata, ett'ei saisi kaloja, niin otetaan kolmesta askeleesta maata ja pannaan ne kuivaan ja tyhjään pataan ja alasti keitetään, pannaan pieni tuli padan alle, siksi että vähän lämpimää, niin menevät kaikki kalat yli pyydyksistä, jos nuottaakin vedetään ja apajassa on kaloja, niin menevät kaikki yli ainan.

Jos vaikka sukat unohtuivat keittäessä jalkaan ja homma meni pieleen, niin pilaaminen onnistuu myös tekemällä tulet naapurin kolmelle askeleelle ja niistämällä niihin nenänsä. Jos epäilet itse joutuneesi tämän katalan taian kohteeksi, pääsee siitä varmuudella eroon, jos kusee askelillensa.

Hyvä onkipaikka kannattaa aina varjella. Se hoituu kätevästi sitomalla siihen riippaan, jolla onkipaikassa venettä pidetään kiinni, yölepakko, niin eivät saa muut siitä paikasta kaloja.

Lisää näitä näppäriä ohjeita löytyy julkaisusta: Suomen kansan muinaisia taikoja 2, kalastus-taikoja, Salakirjat Helsingissä 1892/2008. Hyvää kalakesää mökki-naapurille!



Tämäkin kalan 30 cm:n alamittaa valvotaan. Arvaa minkä kalan? Oikea vastaus väärinpäin: Sujrah

Mitäs jos lähtisi kalaiselle ja kauniille Längelmävedelle oikein oppaan kanssa?

Kalastusoppaat markkinoiden, kalakantojen ja kalastuslupien puristuksessa

HAASTATTELU: HANNU SALO, KUVA: JUKKA MUHONEN

Suomen Kalastusopaskillan puheenjohtajana toimii Ari Pajukoski Orivedeltä. Kilta on edustaa kalastusoppaita ja edistää kalastusmatkailua. Haastattelussa Ari pohtii kalastusmatkailun tilaa ja kertoo kalastusoppaiden tulevaisuudenodotuksista.

Millainen tausta kalastusoppaana sinulla on?

Olen aloittanut kalastusmatkailuyrittäjänä vuonna 1993, jolloin ei vielä juuri kalastusmatkailusta elinkeinona kukaan puhunut mitään. Eija Kirjavainen aloitti tuolloin ”Vesien vetovoima”-projektissa, joka näytti jo 1990-luvun alussa, miten esimerkiksi Pirkanmaalla kalastusmatkailua hoidetaan.

Ari, mikä on Suomen kalastusopaskilta ja miten järjestö toimii?

Suomen kalastusopaskilta ry edustaa suomalaisia kalastusoppaita ja kalastusmatkailua ja ajaa niiden asiaa. Yhdistyksellä on noin 40 aktiivijäsentä ja noin 150 postituslistalla olevaa kalastusmatkailun toimijaa. Kilta on saanut Suomessa vahvan aseman ja sen edustajat ovat jo mukana mm. valmistelemassa uutta kalastuslakia ja antamassa lausuntoja erilaisiin asioihin. Viimeksi olimme mukana ministeri Sirkka-Liisa Anttilan asettamassa lohiryhmässä. Järjestö toimii aikalailla talkoopohjalta, sillä toimintaan ei saada muiden kalatalousjärjestöjen tapaan kalastuksenhoitomaksuvaroista avustusta. Kalastusoppaiden koulutusprojektiin saatiin kyllä rahoitus, kiitos maa- ja metsätalousministeriölle siitä.

Mikä on kalastusmatkailun tilanne Hämeen maakunnissa?

Oma yritykseni toimii pääsääntöisesti Turun saaristossa. En voi muuta kuin ka-

teellisenä todeta, miten esimerkiksi Pirkanmaalla kalastusmatkailuasioita on hoidettu. Pirkanmaalla on ollut ja on nykyin ELY-keskuksen rahoittama kalastusmatkailun kehittämis- ja markkinointihanke, joka tekee vahvaa työtä alueen kalastusmatkailun eteen. Ismo Kolari projektin vetäjänä on kasvanut vuosien varrella todella kovaksi osaajaksi ja vaikuttajaksi kalastusmatkailun alalla.

Pirkanmaalla on järjestetty lupa-asiat esimerkiksi hyvin, eli yhtenäislupia on saatavilla ja pääsääntöisesti nekin osakunnat, jotka eivät ole mukana yhtenäisluvissa, antavat oppaille luvan. Mikäli koko Suomessa olisi kalastuslupa-asiat vastaavalla tasolla, ei läänikohtaista viehelupaa olisi koskaan otettu käyttöön. Rannikko-seudulla viehekalastus ja erityisesti opastettu kalastusmatkailu tuntuu olevan poliittisesti hyvin arka asia, joten esimerkiksi Turun seudulla ei kalastusmatkailua tahdo edistää kukaan. Ei ole ollut ainuttakaan hanketta tai ainakin se on pysynyt hyvin piilossa pienemmiltä yrittäjiltä.

Omalle yrityksellenikin Pirkanmaan esimerkki on kannustin lähteä toteuttamaan seuraavaa suunnitelmaa juuri siellä. Pirkanmaalla on monipuoliset ja kalaisat vedet. Jostain syystä olen kuitenkin kokenut, etteivät Pirkanmaan yritykset halua esitellä järviä vierailleen vastaavalla ylpeydellä kuin varsinaissuomalaiset esittelevät Turussa saaristoa. Turun alueella kaikki haluavat esitellä vierailleen ensimmäisten kohteiden joukossa saariston.

Mitä kalastusopaskilta ja kalastusoppaat toivovat kalastusalueiden tekevän kalastusmatkailun edistämiseksi?

Pirkanmaa on näyttänyt hienon mallin, joka

toimii: isoja yhtenäislupa-alueita, joissa myös oppaat voivat toimia. Kalastusoppaat ja kalastusmatkailu eivät ole Pirkanmaalla pelottava ja vastustettava asia, vaan maaseudulla halutaan maaseudun elävän ja tarjoavan työtä ja elämyksiä. Kalastusalueissa kalastusmatkailu voisi olla paremmin edustettuna. Kalastusoppaat käyttävät kalavaroja hyvin harkiten ja jopa vaativat kalojen alamittojen nostamista. Ammattikalastuksen tavoitteena on saada mahdollisimman suuri määrä kalaa vedestä, kalastusoppaiden tavoite on tarjota asiakkaille elämyksiä, eikä se tavoite toteudu, jos kalakannat ehtyvät.

Millaisia tulevaisuuden näkymiä, mahdollisuuksia tai haasteita kalastusmatkailulla on lähitulevaisuudessa?

Kalastusmatkailun osalta kilpailu on kiristynyt. Tärkein asiakasryhmä ovat yritysasiakkaat, ja kun lama iskee, näkyy se saman tien kalastusmatkailuyritysten liikevaihdossa. Perinteinen vieraanvaraisuus ja yhteistyön syventäminen yhteisillä kalastusmatkoilla ja saunailloilla saatetaan kokea muutamissa yrityksissä nykyään ongelmalliseksi. Jos tällainen linja laajenee, se ei tee hyvää millekään elämysmatkailun alalle. Onneksi yritysten sisäiset kokoukset tai virkistystapahtumat ovat kiinni vain yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja halusta palkita henkilökuntaansa, joten laman helpottaessa toivottavasti myös oppaiden työtillaisuudet kasvavat.

Eryteisesti kalastusmatkailu on kasvanut Helsingin lähistöllä, jossa yritysten pääkonttorit sijaitsevat sekä kohteissa, jotka sijaitsevat lähellä Venäjän rajaa. Matkailun osalta voi todeta sen, että mahdollisuuksien painopiste on siirtynyt lännestä itään.

Venäläisten kalastusmatkailijoiden kannalta Pirkkanmaa ja Häme alkavat olla sillä rajalla, onko etäisyys asiakkaiden kannalta liian pitkä. Suurin ongelma ulkomaisten turistien saamiseksi on kuitenkin se, että kalakannat ovat varsin vaatimattomat verrattuna esim. Norjan rannikkoon tai lohijokiin tai vaikka Ruotsin suuriin järviin. Todelliset pro-viehekalastajat suuntaavat aivan muualle, kuin Suomeen. Paras keino saada hyvin maksavia asiakkaita olisi opetella venäjän kieli.

Uutta kalastuslakia valmistellaan parhaillaan. Mitä kalastusoppaat toivovat uuden kalastuslain sisältävän?

Kalastusopaskilta on osallistunut uuden kalastuslain valmisteluun, mutta on törmännyt kalastusmatkailualan vähättelyyn ja kalastuslupakysymykseen. Uuden lain valmistelussa on otettu kantaa mm. kalastusneuvontaan, kiinteiden pyydysten määrään vapaa-ajankalastuksessa ym.

Lupakysymyksen osalta asiaa oltiin siin kalastusopaskillalla olevan tiedon mukaan ratkaisemassa siten, että kalastusalueet hoito- ja käyttösuunnitelmissaan osoittaisivat alueet, jotka sopivat ammattikalastukselle ja kalastusmatkailulle. Käytännössä on pelkona, että mikään ei muutu tai oppaat ohjataan heikoimmille ja syrjäisimmille tai keskellä selkää oleville alueille.

Uusi eduskunta on aloittanut toimikautensa. Mitä toivomuksia kalastusoppailla on uudelle eduskunnalle ja hallitukselle?

Kun läänikohtainen viehelupa otettiin käyttöön, se oli suurin edistysaskel, mitä kalastusmatkailussa on koskaan Suomessa tapahtunut. Myös kalastusoppaiden asiakkaat käyttivät viehelupaa. Oppaat jopa myivät kalastusneuvontamaksuja ja viehelupia asiakkailleen. Takapakkia kalastusmatkailulle tuli, kun korkein oikeus äänin 2-3 teki päätöksen, jonka mukaan kalastusopastointi on kalastuskiilpailua tai muuta vastaavaa toimintaa, jolloin aina tarvitaan vesialueen omistajan lupa. Tämä vei pohjan monen kalastusoppaan toiminnalta erityisesti rannikkoalueilla. Käsittämätöntä asiassa on se, että kalastusmatkailija voi itseeseen kalastaessaan kalastaa vieheluvala lähes missä tahansa, mutta kun opas lähtee mukaan, kalastusoikeutta ei enää ole. Tämä asettaa eriarvoiseen asemaan mm. liikuntarajoitteiset tai esim. sokeat, jotka eivät voi liikkua ilman opasta. Tämä on käsittämätöntä myös siitä syystä, että nimenomaan kalastusoppaan kuljettamat turistit eivät jätä roskia luontoon, eivät liiku mökkirannoilla ja opas pitää huolen siitä, ettei kalakantaa rasiteta turhaan.

Kalastusoppaat voivat ja pystyvät toimimaan samoilla edellytyksillä, kuin muutkin yritykset, kun lupa-asia saadaan kuntoon. Tavoittemme on siis se, että ihmisellä tulee olla oikeus käyttää kalastusopasta tai vuokravenettä kalastaessaan ilman, että hänen kalastusoikeutensa rajoitetaan.

Koulutuskeskus Salpauksessa Asikkalassa voi suorittaa

kalatalouden perustutkinnon ja kalastusoppaan ammattitutkinnon

TEKSTI JA KUVA: NIKLAS LANKISCH, KOULUTUSKESKUS SALPAUS

KALATALOUDEN PERUSTUTKINTO

Kalatalouden perustutkinnossa suuntautumisvaihtoehtoina on kalastuksen ohjaaja, kalanjalostaja ja kalanviljelijä. Kaikille yhteisiä opintoja ovat mm. vesilläliikkuminen, kalastus, kalanjalostus, kalanviljely sekä kalavesien ja kalaston hoitoon liittyvät asiat. Kalastusneuvoja opiskelevat esimerkiksi asiakaspalvelua, kalastusmatkailupalvelujen tuoteistamista, urheilukalastusmenetelmiä sekä suorittavat vuokravenekuljettajatutkinnon. Opintojen jälkeen opiskelija voi työllistyä kalastusmatkailuyritysten opastus- ja asiakaspalvelutehtäviin.

Kalanjalostajat opiskelevat kalatuotteiden valmistusta, kalanjalostuskoneiden käyttöä, kalakaupan asiakaspalvelua sekä hygienian ja omavalvontaan liittyviä asioita. Kalanjalostajat työllistyvät kalanjalostuksen ja kalakaupan työtehtäviin. Kalanviljelijöiden opintoihin kuuluu kalanviljelyn tuotantokiertoa sekä kalojen

hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät asiat ja työllistyvät kalanviljelylaitosten työtehtäviin.

Kalatalouden perustutkinnon opinnot kestävät peruskoulupohjaisilla 120 opintoviikkoa ja ylioppilailla 80 opintoviikkoa eli noin 2-3 vuotta. Opinnot sisältävät työssäoppimista vähintään 20 opintoviikkoa.

KALASTUSOPPAAN AMMATTITUTKINTO

Kalastusoppaan ammattitutkinnossa opiskellaan kalabiologiaa, limnologiasta, eri urheilukalastusmenetelmiä, oppaana toimimista ja asiakaspalvelua. Tärkeä osa koulutusta on myös kalastusmatkailupalvelujen tuoteistaminen, markkinointi sekä yritystoiminta.

Ammattitutkinnon suorittaneet työllistyvät yleensä itsensä yrittäjänä, mutta voivat myös työllistyä jo toimivassa kalastusmatkailuyrityksessä.

<http://www.salpaus.fi/salpaus/yleista/yhteystiedot/>



Koulutuskeskus sijaitsee oivalla paikalla Asikkalanselän rannassa

Päämäärä on kaikilla sama: Päijänteen lohikalakanta pyritään samaan sellaiseksi, ettei tämänkään kalastajan tarvitse lähteä haukkumaan lohta Ruotsin Vänernille asti.



Päijänteellä haaveillaan taimenkantojen hoitorahastosta

TEKSTI JA KUVA: VESA LEHTIMÄKI

Nyt on paremman ohjauksen paikka. Tähän tulokseen tuli Etelä- ja Keski-Päijänteen kalastusalue havaittuaan, että lohikalajien istutukset ovat lähteneet lapasesta luultua useammin.

Omatoimisten ja rekisteröimättömien istutusten taustalla huomattiin olleen taimenkantojen tilasta huolestunutta uisteluväkeä. Uistelijoiden Istutusmäärätkin olivat merkittäviä. Myös jokunen osakaskunta oli unohtanut toimittaa istutuspyötkäkirjat ELY-keskuksen ylläpitämään istutusrekisteriin. Asiaan on saatava muutos, sillä taimenkantojen hoidon tulosten seurannalta puuttuu pohja, jos lähtötiedot ovat puutteellisia. Myös seurantaa uhrattavat varat menevät hukkaan.

Lääkkeeksi ongelmaan kalastusalue tarjoaa keskitettyä toimintamallia, taimenkantojen hoitorahastoa, jonka ohjesääntöluonnos lähetettiin eri osapuolten arvioitavaksi. Luonnoksessa rahaston ainoaksi tavoitteeksi on asetettu alueen taimenkantojen tilan parantaminen mm. istutuksilla ja kunnostuksilla.

Kassaa voisivat kartuttaa kaikki asiasta kiinnostuneet, eikä toiminnan tarkoitus ei ole tuottaa voittoa muutoin kuin saaliiden kasvun kautta. Varat ohjattaisiin lyhentämättöminä mm. istutuksiin ja virtavesikunnostuksiin. Rahaston käytöstä päättäisi kalastusalueen hallitus vuosikokouksen hyväksymän toimintasuunnitelman sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Esityksen varojen kohdentamisesta tekisi viisijäseninen neuvottelukunta, jossa olisi mukana kahden kalastusalueen edustajan lisäksi ammattikalastajien edustaja sekä kaksi taimenkantojen hoidosta kiinnostuneiden yhteisöjen edustajaa.

Kalastusalueen ehdotus sai yllättävän penseän vastaanoton vetouistelijoilta. He haluavat ylläpitää omaa istutusrahastoaan, koska istukkaat voidaan näin hankkia ilman välikäsiä. Uistelijoiden käsityksen mukaan istutusmäärät ovat nykyisin liian pieniä ja virtavesikunnostukset tulee toteuttaa valtiolta tulevalla rahoituksella. Kalastusalueiden kannattaisi keskittyä niiden lajeihin joilla on merkitystä passiivipyödyksillä kalastaville. Taimenen saalisvarmuus on pidettävä Päijänteellä kohtuullisella tasolla, jotta kalastusmatkailutulot eivät siirry meren yli Ruotsin suurille järville. Vetouistelijoiden näkemys perustuu heidän toteuttamaansa kyselyyn. Kysely tavoitti lähes 200 vastaajaa.

Muutama Päijänteen osakaskunta on jo ehtinyt närkästyä uistelijoiden linjauksesta, eikä ihme sillä vastuu vesialueiden hoidosta kuuluu kalastuslain nojalla kalastusalueelle ja vesialueen omistajille. Lisäksi on selvää, että Istutuksia ei voi tehdä omin päin kysymättä osakaskunnan lupaa ja tarkistamatta mitä kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa asiasta sanotaan. Osakaskunnat ovat harkinneet vastatoimena jopa kilpailulupien rajoittamista. Toivotavasti tähän ei mennä. Harvinainen tilanne pyritään laukaisemaan neuvottelemalla.

Päijänteen suuri merkintäraportti ei yllätä, mutta

vilkastuttaa mielikuvituksen

TEKSTI JA KUVA: VESA LEHTIMÄKI

Päijänteen lohikalojen istutuksia ei ainakaan toistaiseksi kannata viedä pörssiin sillä korko on kalakiloissa laskettuna miinusmerkkinen. Taimen ja järvilohi-istutukset tuottavat parhaimmillaankin vain saman verran saalista kuin istukasera on painanut. Tämä käy ilmi vuosina 1990-2007 tehtyjen Carlin-merkkipalautusten yhteenvedosta.

Laajaan, 38 merkintäerään perustuva selvitys osoittaa, että taimenistukkaat tuottivat hieman paremman tuloksen kuin järvilohi-istutukset. Istutusten keskimääräinen tuotto tuhatta istukasta kohti oli seuraava:

- kaksivuotias taimen 66 kg
- kolmevuotias taimen 336 kg
- neljävuotias taimen 469 kg
- kaksivuotias järvilohi 24 kg
- kolmevuotias järvilohi 136 kg

Taimen kasvoi ensimmäisen ja toisen järvi- vuoden aikana järvilohia nopeammin, mutta kolmantena järvi- vuotena pyydetty järvilohet olivat kasvaneet nopeammin kuin taimenet. Merkityistä kaloista yli puolet pyydettiin verkoilla ja noin neljäsos vapavälineillä. Loput kaloista saatiin ammattimaisista pyydyksistä, kuten rysistä ja trooleista mutta näistä kaloista vapautettiin huomattavasti suurempi osuus kuin muilla välineillä saaduista.

Suurin syy heikkoon istutustuottoon oli kalojen liian tehokas pyynti. Saalis korjataan aivan liian nuorena, eikä lisäkasvua ehdi juuri tapahtua. Kaksivuotiaista taimenista hieman yli puolet pyydettiin jo istutusvuoden aikana ja noin kolmannes seuraavana vuonna. Vastaavat osuudet järvilohilla olivat 78 % ja 17 %. Synkin puoli asiassa on, että istukkaiden ohella saaliissa on korvaamattoman arvokkaita luonnossa syntyneitä vaeltavia taimenia. Nämä kalat tunnistaa Päijänteellä leikkaamattomasta rasvaevästä. Leikkaamaton kala on aina vapautettava, jos suinkin on mahdollista. Viisainta on jättää pyydykset laskematta sellaisille alueille, joissa näitä uhanalaisuuksia eniten liikkuu. Hot spotteja ovat lisääntymisjokien ohella jokien suualueet sekä kalojen nousuväylillä olevat salmet ja kapeikot.



Taimenen saa harvoin pilkillä, mutta joskus lykää.

Selvitykseen on liitetty suosituksia tilanteen parantamiseksi. Istutukset tulisi sovittaa vesistön ravintovaraan, lähinnä muikkuun. Hyvinä muikkuvuosina Päijänne pystyy kasvattamaan 20 000 – 30 000 taimenta ja lohia, mutta heikon kannan aikana määrä on laskettava 10 000 istukkaaseen. Parhaiten tuottavat suoraan järvi- altaaseen tai virtaveteen aivan järven läheisyyteen tehdyt istutukset. Virtavesiin kannattaa laittaa mätiä tai pienpoikasia, jotta ne leimautuvat jokeen ja palaavat takaisin kutemaan, jos nyt retkiltään jonkun ihmeen kaupalla sattuvat selviämään. Tärkeää olisi myös tutkia mitä tapahtuu kaikille niille merkkikalaille joiden kohtalo on hävitä suureen tuntemattomaan. Lisäksi tulevista istutuksista pitäisi tehdä istutus-, merkintä- ja seurantasuunnitelma.

Raportin perusteella näyttää siltä, että taimen ja järvilohien istutustuotto voitaisiin Päijänteellä tuplata, ellei peräti viisinkertaistaa. Tämä alkaisi varmasti kiinnostaa jo pörssimeklariakin. Villi taimenkanta elpyisi superbonuksena. Mitalin kääntö-

puolella olisi ankara hevoskuuri kalastusrajoituksineen. Rankimpien rajoitusten kohteena olisi todennäköisesti verkkokalastus, sillä verkoista saatua saalista ei voi juuri vapauttaa. Mutta olisivatko kalastajat valmiita vähentämään verkkomääräänsä ja hyväksymään muut pyydysten rakennetta ja käyttöä koskevat määräykset? Varsinkin kun tämä saattaisi hankaloittaa muiden lajien, kuten kuhan pyyntiä. Siinä on todella tiukka valintakysymys joka jää ennen kaikkea Päijänteen kalastusalueiden pohdittavaksi.

Jukka Syrjäsen, Pentti Valkeajärven ja Olli Urpasen raportti (Istutettujen ja villien taimenten sekä istukasjärvilohien tuotto, kalastukset ja vaellukset Päijänteessä ja sen sivuvesissä vuosina 1990-2007) löytyy kokonaisuudessaan linkistä <http://www.rkti.fi/julkaisut/j/535.html>. Julkaisun ovat rahoittaneet Keski-Suomen ELY-keskus, Keski-Suomen kalatalouskeskus sekä Etelä- ja Keski-Päijänteen kalastusalue.

Kalastusvälinekaupassa yrittäjänä pitkään toiminut Ami Solin on seurannut aitiopaikalta kalastusalueiden toimintaa niiden perustamisesta lähtien. Ami oli toinen kalastusalueiden rajausta suunnitelleen lautakunnan sihteereistä, ja sittemmin pitkään mukana Pirkkalan kalastusalueen johtotehtävissä. Uutisrysä päätti kysellä itse edelleen aktiivisesti kalastavan yrittäjän näkemyksiä kalastusalueista ja kalatalouden muutoksista.

Ami Solin:

Kalavaroja on hyödynnettävä monipuolisesti



Kalassa "Ukon" kanssa

Onko kalastusalueiden toiminta vassannut odotuksia, joita sinulla alueita suunnitelleen lautakunnan sihteerinä 1980-luvun alkupuolella oli?

Odotuksia kyllä, mutta unelmia ei!

Mikä kalastusalueiden toiminnassa on ollut hyvää ja mitkä ovat mielestäsi suurimmat ongelmat?

Hyvää ovat olleet mm. pikkuhiljaa kehittyneet, toteutuskelpoiset käyttö- ja hoitosuunnitelmat sekä kalastusalue toiminnalle alkuvaikeuksien jälkeen järjestynyt mielestäni riittävä rahoitus.

Suurimpia ongelmia ovat omassa marinadissaan kypsyvät osakaskunnat, jotka viis veisaavat käyttö- ja hoitosuunnitelmista tai muusta yhteistyöstä, jopa edunvalvonnasta.

Pettynyt olen myös ammattikalastuksen kehitykseen. Nyt tosin valoa näkyy hieman: uusille yrittäjille on annettu mahdollisuuksia - tosin kitsaasti - tuottaa Pirkanmaan kalatiskelle hyvää, todellista lähiruokaa.

Pelättyä eri kalastusmuotojen välistä ristiriitaa on ainakin meillä Pirkkalassa ollut yllättävän vähän. Tähän ovat uskoakseni vaikuttaneet positiivisesti alueen hyvät kalakannat ja kalastusmahdollisuudet. Kaikille riittää kalastettavaa. Marginaaliryhmät ovat oma lukunsa vailla suurempaa merkitystä.

Miten kalastusalueiden toimintaa pitäisi kalastuslakia uudistettaessa kehittää?

Kalastusalueille voisi antaa lisää määräs-
ymismahdollisuuksia kalastuksen järjestämi-

sessä. Tämä kylläkin edellyttäisi nykyistä enemmän ammattitaitoista väkeä alueen hallintoon ja suunnitelmien toteuttamiseen. Määrärahoja voisi ohjata entistä enemmän suoraan kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamiseen ja erityisesti siellä määriteltyihin tai sen myötä syntyviin tutkimustarpeisiin.

Kalastusvälinekauppiaana olet ollut näköalapaikalla seuraamassa kalastustapojen muutosta. Mitkä ovat olleet keskeisimmät muutokset ja mihin suuntaan arvelet kehityksen kulkevan?

Merkittävää lienee ammattimaisen kalastuksen hiipuminen varsinkin merialueilla. Toisaalta, kuten jo edellä totesin, sisävesien kuhakantojen voimakas lisääntyminen on tuonut odotuksia tälle sektorille.

Yleisesti tarkastellen pyydyskalastus on selvästi vähentynyt. Isommat pyydykset kuten rysät ja nuotat alkavat olla sisävesillä historiaa. Verkkokalastus sitä vastoin näyttää nostavan lamavaiheen jälkeen päätään. Tässä ovat taustalla suurten ikäluokkien eläköityminen ja mainittu kuhakantojen kehitys.

Eniten Hämeessä ja Pirkanmaalla on lisääntynyt koskikalastus. Erityiskohteiden lupamyynnit osoittavat varsin hurjia lukemia. Lohikalastuksilla hoidetut kosket ja erityisesti niistä nykyisin tavoitettavat luonnonkalasaaliit houkuttelevat paljon myös nuoria "uusia" kalastajia harrastuksen piiriin. Esim. pienvalmistajien koskivaappujen myyntitilastot ovat aikoja sitten ohittaneet turboluokan uisteluharrastajien hankinnat.

Uistelussa muutenkin on menty hieman takaisin päin. Vapojen määrät ovat vähentyneet, veneet pienentyneet, painouistimet ym. perinteiset uistelutarvikkeet lisääntyneet ja mikä parasta - saaliit kasvaneet.

Varmasti kalastus kehittyi entistä enemmän erimuotoisen vapakalastuksen suuntaan. Toisaalta en jaksa uskoa, että pyydyskalastus Suomessa koskaan loppuu tai sitä rajoitettaisiin tarpeettomasti. Miksi emme jatkossakin hyödyntäisi monipuolisesti mahtavia kalavarojamme?

Olet itse aktiivinen kalastaja ja ravustaja. Miten oma kalastuksesi on vuosikymmenten saatossa muuttunut?

Itse olen eniten innostunut muutoksesta, joka palautti lähes kaikille pirkanmaalaisille **ravustusmahdollisuudet** ja siihen liittyvät monet hienot asiat ja perinteet. En yhtään häpeä tämänpäiväisten vieraslajikeskustelujen lomassa tunnustaa olleeni ensimmäisten joukossa kotiuttamassa täplärupua ruton ja ihmistoimintojen lopullisesti tuhoamille suurille, entisille jokirapureittivesille.

Mistään muusta en pitkän "urani" aikana ole saanut ihmisiltä niin paljon positiivista palautetta kuin täpläravusta.

Muuten kalastelen entiseen tyyliin, tosin nykyisin lähinnä vain kotivesillä Pirkkalan Aniassa. Lisäpuhtia "ukon" kalastukseen ja ravustukseen antaa ko. vesillä kanssani kalastusasioita opetteleva Solinin 5. sukupolvi.



Näin komeita täplärapuja kelpaa esitellä, mutta miten hyödyntää pienikokoisemmat?

Yhä enemmän täplärapuja Hämeen vesissä -onko pyytäjiä -entä ostajia?

TEKSTI JA KUVA: ESA ERKAMO, RKTL, EVO

"Hämeen täplärapuvedet ja elinkeinoraputalous" -hankkeesta, selvitettiin vuosina 2009–2010 Hämeen täplärapukantojen tilaa, ravustusta, saalistasoa sekä ansioravustuksen toimintaedellytyksiä täplärapuistutusvesien osakaskunnille (174) ja merkittävimmille ansioravustajille (16) osoitetuilla tiedusteluilla. Osakaskuntatiedustelussa kysymykset kohdistettiin vuoteen 2008 ja ravustajatiedustelussa vuoteen 2010. Vastaukset edustivat noin

neljännessä Hämeen kaikista täplärapujen istutusvesistä ja kolmea neljäsosaa Hämeen tiedossa olleista ammattimaisista ravustajista. Osakaskuntakyselyn tuloksista kirjoitettiin aiemmin Uutisryssä 2/09 ja RKTL:n "Raputaloustarkastus 2009" -julkaisussa www.rktl.fi/julkaisut/j/506.html. Lisäksi tuloksia esiteltiin Hämeen kalastusaluepäivillä keväällä 2010 ja Valtakunnallisilla Rapupäivillä saman vuoden syksyllä.

Nyt kerrotaan ansioravustusta koskevista tuloksista. Osakaskunnat arvioivat suunnilleen sadan ansioravustajan pyytäneen heidän vesillään vuonna 2008. Pääosa ansioravustuksesta tapahtui yli 1000 ha järvillä. Laajempaankin ansioravustukseen näyttäisi olevan edellytyksiä, sillä 11 % osakaskunnista, joilla ei vielä ollut ansioravustusta, oli valmis myöntämään siihen lupia välittömästi ja 28 % ehkä myöhemmin. Moni ammattimaisista ravustajista kuitenkin koki nykyisillä pyyntivesillään olevan syksyllä 2010 jo liikaakin pyyntiä, joten ravustuspainetta on kasvatettava harkitusti. Ammattimaiset ravustajat kokivat ravustuksen kannattavuuden heikentyneen kolmen viime vuoden aikana. Useimmiten he pitivät ravustustaan vain heikosti tai kohtalaisesti kannattavana. Kannattavuutta heikensivät rapujen laskeneet hinnat sekä myyntikokoisten ja etenkin suurten ja arvokkaiden rapujen vähentyminen saaliissa. Ansioravustuksen tärkeimpinä kehittämistoimina nähtiin pienten rapujen käytön edistäminen, laajempien yhtenäislupa-alueiden muodostaminen sekä rapujen ansiopyynnin lisensointi ja muut "harmaan raputalouden" kitkemiseen tähtäävät toimet.

Kyselyjen perusteella parhaat edellytykset täplärapujen ansiopyynnin lisäämiseen on niillä suurilla järvillä, joissa täplärapukannat yhä kasvavat ja levittäytyvät nopeasti. Tällaisia alueita on etenkin Näsijärven-Ruoveden reitillä ja Päijänteellä, mutta jonkin verran ansiopyyntiä olisi mahdollista lisätä lähes kaikilla suurilla järvillä. Useilla niistä tehokas tuotannon talteenotto ja rapukantojen hoito riippuu paljolti ammattimaisen ravustuksen toimintaedellytyksistä. Hämeen täplärapuvesien saalispotentiaalin arvioitiin olevan ainakin kaksinkertainen vuoden 2008 saaliiseen verrattuna, ja sen arvioitiin realisoituvan täysimääräisesti noin 20 vuodessa.

Hanke toteutettiin Hämeen ELY-keskuksen Euroopan kalatalousrahastosta (EKTR) tutkimuslaitokselle myöntämän tuen avulla. Hankkeen loppuraportti on ladattavissa Internet-osoitteesta:

<http://www.mmm.fi/fi/index/ektr/Loppuraportit.html>

Kalataloushallinnon rapustrategia uudistetaan

TEKSTI: JORMA KIRJAVAINEN

Maa- ja metsätalousministeriön ja ELY-keskusten tulossopimusneuvotteluissa on päätetty käynnistää kalataloushallinnon rapustrategian uudistustyö vuonna 2011. Työn vetovastuu on säilytetty Hämeen ELY-keskukselle, jonka alueelta saadaan yli puolet maamme rapusaaliista. Kalataloushallinnon rapustrategian päivitystä on toivottu myös MMM:n ja YM:n valmistelussa vieraslajistrategiassa.

Kyseessä on kolmas kerta kun valtakunnallisesti pohditaan raputalouden kehittämisen suuntaviivoja. Ensimmäinen strategia valmistui vuonna 1989, jolloin päätettiin aloittaa laajamittaiset täplärapun kotiutusistutukset eteläisessä Suomessa. Täplärapuistutuksista saatujen hyvien

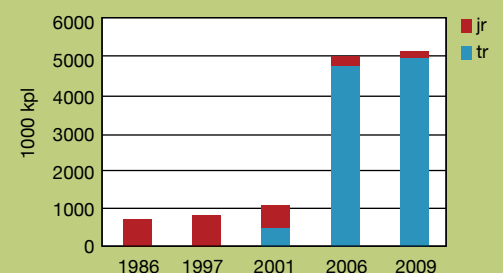
tulosten perusteella strategiaa muutettiin vuonna 2000 ja samalla haluttiin turvata alkuperäisen jokirapumme tulevaisuus maassamme.

Täplärapukantojen edelleen vahvistuessa ja jokirapukantojen taantuessa on tullut tarvetta uudistaa strategiaa. Uuden rapustrategian laadintaa ohjaavaa työryhmää kootaan parhaillaan ja työn on arvioitu valmistuvan vuonna 2012.

Ydinkysymykset ja toimenpiteet uuden strategianosalta ovat:

- täplärapun levinneisyyden hallinta
- tautitilanteen hallinta
- hyödyntämisen edellytykset ja ohjaaminen
- kannattava kaupallinen yritystoiminta

Rapusaaliit Hämeessä



Vanajaveden rantojen kunnostustarve selvitetään

TEKSTI: HEINI-MARJA HULKKO, HÄMEEN ELY-KESKUS KUVA: VESA LEHTIMÄKI

Vanajaveden kunnostusta tarvitsevat ranta-alueet selvitetään vuoden 2011 aikana. Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaa selvitystyötä vetää Hämeen ELY-keskus. Tuloksena syntyy Vanajaveden rantojen kunnostuksen yleissuunnitelma, joka on osa Vanajaveden säännöstelyn haittojen torjumista. Suunnitelma valmistuu vuoden 2011 loppuun mennessä.

Yleissuunnitelman taustalla on vuosina 1999-2003 tehty Pirkanmaan keskeisten järvien säännöstelyjen kehittämiselvitys, jossa Vanajavesi oli yksi selvitykseen kuuluneista järvistä. Säännöstelyselvityksen tuloksena annettiin suosituksia toimenpiteistä, joilla säännöstelystä aiheutuneita haittoja voidaan vähentää. Rantojen kunnostustarpeen kartoittamisesta annettiin suositus, koska yhtenä tekijänä muiden joukossa säännöstelyn on todettu muuttaneen vesi- ja rantaluontoa.

Viime vuosikymmeninä, säännöstelynä aikana, Vanajaveden vesi- ja rantakasvillisuuden pinta-ala on kasvanut selvästi. Erityisesti isosorsimo, kortteikot ja ruvikot ovat hyötäneet tulvien madaltumisesta sekä alkukesän luonnonmukaista alhaisemmista vedenkorkeuksista. Samalla hauen lisääntymisalueiksi sopivat saraikot ovat vähentyneet. Kasvillisuuden muutoksiin ovat säännöstelyn ohella vaikuttaneet ravinne- ja kiintoainekuormitus, rantojen käyttö ja rakentaminen sekä rantalaidunnuksen väheneminen. Vanajaveden rantavyöhykkeessä muutokset näkyvät yleisimmin umpeenkasvuna, mataloitumisena ja pohjien liettymisenä. Virkistyskäyttö on vaikeutunut ja vesiluonto yksipuolistunut. Kasvillisuuden ohella säännöstelyllä on ollut vaikutuksia myös lintuihin; keväinä, joina vedenpinnan nousu on ollut suurta, lintujen pesät ovat huuhtoutuneet etenkin matalilta kareilta ja luodoilta.

Yleissuunnitelmatyössä kuunnellaan vesistön eri käyttäjäryhmiä. Kaikki suunnitelmaan tulevat kohteet (lintuluotoja lukuun ottamatta) ovat vesistönkäyttäjien ehdottamia eli sellaisia kohteita, joissa virkistyskäyttö on vaikeutunut tai luonto- ja maisema-arvojen on havaittu heikentyneen. Kunnostuksen tarpeessa olevia kohteita kerättiin maaliskuun puolivälissä Hämeenlinnassa pidetyssä yleisötilaisuudessa ja niitä on voinut myös ehdottaa verkkopalvelun kautta Hämeen ELY-keskukseen.



Ehdotuksia kunnostettavista kohteista tuli runsaasti. Rantojen umpeenkasvua esiintyy myös Hämeenlinnan ydinkeskustassa.

Miimalanselältä Vanajanselälle ulottuvan yleissuunnittelualueen kunnostettavaksi ehdotetuille kohteille tehdään heinäkuussa 2011 maastokäynnit. Maastokäynnillä varmistetaan, että 'säännöstelyhaitta' ja 'yleisesti käytössä oleva vesialue' kriteerit täyttyvät ja kohde voidaan ottaa mukaan yleissuunnitelmaan. Lisäksi käynnillä selvitetään kohteen vesikasvillisuuden yleispiirteet, rannan syvyysuhteet ja pohjan laatu. Samalla pohditaan millaisilla toimenpiteillä rantavyöhykkeen tilaa saataisiin kohennettua. Koska lähtökohdina ovat nimenomaan säännöstelyn aiheuttamat haitat, keskitytään toimenpiteiden valinnassa vesistössä tehtäviin toimiin eikä yleissuunnitelmassa puututa valuma-aluekunnostuksiin. Kunnostustarve-maastokäyntien lisäksi tehdään omana reissunaan linnustollisten arvojen kartoitus saarilla, kareilla ja luodoilla touko-kesäkuussa 2011.

Yleissuunnitelmatyön etenemistä voi seurata verkkopalvelussa osoitteessa www.ymparisto.fi/hame > Vesivarojen käyttö > Vesistöjen kunnostus ja hoito > Vanajaveden rantojen kunnostus.

Yleissuunnitelman valmistuttua Hämeen ELY-keskus alkaa yhteistyössä mm. Vanajavesikeskuksen kanssa ajaa kunnostusten toteutusta. Hämeen ELY-keskus tulee hakemaan vuosittain rahaa maa- ja metsätalousministeriöltä kohteiden toteutukseen osallistumiseen. Kunnostusten toteutuksessa avainasemassa ovat paikalliset tahot. Hankkeet, joissa valtio on yhtenä rahoittajana käynnistyvät paikallisten tekemän kirjallisen aloitteen kautta. Näissä hankkeissa perusteena on, että ELY-keskus voi osallistua paikallisiin vesistö-kunnostushankkeisiin säännöstelyn aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.



Jos perheessä ei saa kosketusta kalastukseen, hoituu homma näinkin!

Vapaa-ajankalastuksen rahoitus

TEKSTI JA KUVA: HANNU SALO

Vuonna 2011 Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakoi 665 000 euroa kalatalouden edistämiseen. Näistä varoista ohjattiin 253 000 euroa kalastusalue toimintaan ja 225 000 euroa korvauksena onginta- ja pilkintärasituksesta kalavesien omistajille. Kalatalouden edistämishankkeisiin varoja myönnettiin 187 000 euroa. Lisäksi viime vuodelta jääneitä varoja pystyttiin ohjaamaan edistämishankkeisiin 8000 euroa, joten edistämisarvoja oli käytössä yhteensä 195 000 euroa.

Jaettavat varat ovat peräisin kalastuksen hoitomaksuista, ja ne jaetaan kalastusalueen mukaisesti eri ELY-keskuksille. Varojen kokonaismäärä riippuu siis siitä, kuinka paljon valtion kalastuksenhoitomaksuja maksetaan.

Kalastuksen nuorisotyöhön, suunnitteluun ja valvontaan rahoitusta

Hämeen ELY-keskukselta haettiin erilaisiin vapaa-ajankalastukseen liittyviin kalataloudellisiin edistämishakkeisiin rahoitusta 326 000 euroa. Rahoitusta pystyttiin myöntämään

60 %:lle hankkeista. Eniten rahoitusta ohjattiin nuorisotyöhön, kalastustapahtumiin ja tiedotukseen. Muita painopisteitä olivat kalastuksen valvonta ja erilaiset suunnittelu- ja seurantahankkeet. Keskimääräinen avustussumma oli 53 % hankkeen kustannuksista.

Erilaiset kalastus- ja kalatapahtumat houkuttelevat runsaasti kalastuksesta, kaloista ja kalaruuista kiinnostunutta yleisöä. Suurimmat tapahtumat järjestetään Tampereella ja Lahdessa. Pienet, paikalliset tapahtumat, joissa esitellään kalastusalueen toimintaa ja kalastusmahdollisuuksia ovat myös tärkeitä. Tulevan kesän aikana kalastusalueet osallistuvat mm. Häijään markkinoille, ovat järjestämässä Kalastus alkaa Kaivannossa –tapahtumaa Kangasalla ja Nuotanveto-tapahtumaa Virroilla. Kesällä järjestetään kalatapahtuma myös Padasjoen laivarannassa.

Koululais- ja nuorisohankkeita toteutetaan paljon. Nämä hankkeet ovat erityisen tärkeitä, koska näin koululaiset ja nuoret pääsevät tutustumaan kalastukseen. Useille tämä on ainoa mahdollisuus nähdä ja kokeilla kalastusvälineitä. Erilaista nuorille suunnatuista tapahtumista mainittakoon Nuorten kalastuspäivä Heinolassa, Koululaisten kalastustapahtuma Valkeakoskella ja perinteinen erityisryhmien kalastustapahtuma Aulangonjärvellä Hämeenlinnas-

sa. Vapaa-ajankalastuspiirit ja -seurat tarjoavat monipuolisia tapahtumia, kerhoja ja tilaisuuksia nuorille.

Kalatalouden edistämiseen tarkoitettuja varoista ohjattiin 26 000 euroa kalastusvalvontaan. Tavoitteena on, että tulevan kesänä vesillä kalastusvalvonta olisi tehokasta ja näkyvää. Avustusta käytetään myös kalastusvalvojien koulutukseen. Tämä onkin tarpeellista, koska kalastusvalvontaan liittyvä lainsäädäntö on muuttumassa.

Edistämisarvoja käytetään myös kalataloudelliseen suunnitteluun. Kalastusalueen kannalta tärkein suunnitelma on sen oma käyttö- ja hoitosuunnitelma. Vuonna 2011 suunnitelman laadinnan aloittavat ainakin Vanajanselän ja Tarpianjoen kalastusalueet. Pirkkalan kalastusalue järjestää uuden käyttö- ja hoitosuunnitelmansa käyttöönotton liittyvän seminaarin.

Vuoden 2012 hankkeiden suunnittelu kannattaa aloittaa heti. Hankeideoita on syytä laittaa muistiin hyvissä jaoin ennen vuoden vaihdetta, jolloin uusi edistämisarvojen haku käynnistyy. Hankeideoita ja -hakemuksia kannattaa kehittää ja jalostaa paremmiksi. Jaettavia varoja on käytössä rajallisesti, joten aina kaikki hankkeet eivät voi saada rahoitusta vaikka ne täyttäisivät hakukriteerit.



KUVA: ARI PAJUKOSKI

*Uutisrymän toimitus toivottaa lukijoille
oikein hyvää kesää!*

Mikäli haluat Uutisrymän sähköpostiisi
tai sähköpostiosoitteesi on muuttunut,

ilmoita siitä kalatalousryhmään Eliisa Mikkolalle
eliisa.mikkola@ely-keskus.fi



UUTISRYMÄN TOIMITUS

Päätoimittaja Vesa Lehtimäki
Hämeen ELY-keskus, kalatalousryhmä
PL 131, 13101 HÄMEENLINNA
puh. 050 356 8317
vesa.lehtimaki@ely-keskus.fi

Taitto: Mirja Näkki Oy



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KALATALOUSRYHMÄN YHTEYSTIEDOT

Hämeen ELY-keskus
Kalatalousryhmä
Käyntiosoite: Birger Jaarlin katu 15
Postiosoite: PL 131
13101 HÄMEENLINNA
Faksi: (03) 570 8500

Pirkanmaan palvelupiste
Käyntiosoite: Yliopistonkatu 38
Postiosoite: PL 297
33101 TAMPERE
Faksi: (03) 27301169

Puhelinvaihe: 020 636 0130

Verkko-osoite:
www.ely-keskus.fi/hame
Kirjaamon sähköpostiosoite:
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi
Henkilökohtaiset sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Henkilökunta

Kalatalouspäällikkö
Jukka Muhonen; gsm. 0500-446 788
Kalastusbiologi
Jorma Kirjavainen; gsm. 050-356 8344
Piirikalastusmestari
Vesa Lehtimäki; gsm. 050-356 8317
Kalastusmestari
Jari Pelkonen; gsm. 0500-317 375
Tarkastaja
Eliisa Mikkola; gsm. 050-434 0183

Pirkanmaan palvelupiste:
Kalastusbiologi Hannu Salo;
gsm. 050-356 8328

Hämeen ELY-keskus julkaisee myös uutiskirjettä, jonka voit tilata sähköpostiisi 1.6.2011 alkaen verkkopalvelussamme osoitteessa www.ely-keskus.fi/hame > Ajankohtaista > Uutiskirjeet.